

Mottakere i henhold til vedlagt liste

Deres ref

Vår ref
201100915-/IJC

Dato
29.06.2011

Høring - Forslag om endringer i forskrift om opptak til høyere utdanning

Kunnskapsdepartementet fastsetter *forskrift om opptak til høyere utdanning (opptaksforskriften)* med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 *Om universiteter og høyskoler*, jf. §§ 3-6, 3-7 og 4-9. Opptaksforskriften, fastsatt 31. januar 2007, med endringer 18. oktober 2007, 18. november 2008, 24. april 2009, 23. november 2009, 11. juni 2010 og 30. november 2010. Den gjelder fra og med opptak til studieåret 2010-2011.

A. Forslag om forskriftsendringer

Departementet har også i 2011 mottatt flere forslag om endringer i opptaksforskriften, både fra universiteter og høyskoler og fra Samordna opptak (SO). I samråd med SO har departementet vurdert alle forslag. Det presiseres at departementet ikke har funnet grunnlag for å gå videre med alle forslagene nå.

Det foreslås nå å gjøre flere små endringer i opptaksforskriften. Ettersom de fleste av disse forslagene ikke innebærer endringer som vil påvirke elevers fagvalg i videregående opplæring, tas det sikte på at de fleste endringene skal kunne tre i kraft fra og med opptaket til studieåret 2011-2012. Når det gjelder forslag om endring i § 7-8 om tilleggspoeng for realfag og fremmedspråk fra videregående opplæring, så foreslår departementet at endringen skal gjelde fra og med opptak til studieåret 2013-2014.

I tillegg til de foreslåtte endringene som er omtalt under, har departementet bl.a. mottatt et forslag om å begrense adgangen til opptak for søkere som tidligere har brukt opp sine muligheter til å avlegge eksamen i obligatoriske emner eller som har tapt studieretten til bestemte studier. Vi har også mottatt forslag om harmonisering av opptakskrav til studier på bachelor og integrert master innen samme fagområde og forslag om karakterkrav i

engelsk for opptak til engelskspråklige bachelorprogram. Departementet har merket seg forslagene som krever nærmere utredning og vil eventuelt komme tilbake til disse ved en senere anledning.

Kapittel 2 Generell studiekompetanse

Vedrørende § 2-2 Utenlandsk utdanning

Departementet viser til at det er flere av de institusjonene som tilbyr ettårige studier i norsk og samfunnskunnskap for utenlandske studenter og som har endret kategori fra høyskole til universitet. Samtidig er de tidligere ettårige studiene omstrukturert, og det er behov for en oppdatering og presisering av omfanget av slike studier.

Kapittel 3 Unntak fra krav om generell studiekompetanse

Vedrørende § 3-2 Dispensasjon fra krav om generell studiekompetanse

Opptak til høyere utdanning foregår hovedsakelig i juli. Slik aldersbestemmelsen har vært utformet har den gitt ulike tolkningsmuligheter. Det normale er at søkere født samme årstall behandles etter samme regler. Endringer presiserer at dette også gjelder for bestemmelsene knyttet til dispensasjon. Det har ikke vært departementets hensikt å knytte denne bestemmelsen til fødselsdato.

Vedrørende ny § 3-8 Unntak fra krav om generell studiekompetanse for opptak til spesielt tilrettelagte studier i nautikk.

Høgskolen i Ålesund har i flere år hatt forsøksordning med opptak til slik utdanning for søkere med relevant fagbrev. Nå har også Høgskolen Stord/Haugesund søkt om å få forsøksordning, bl.a. med henvisning til de erfaringene som Høgskolen i Ålesund har høstet. Det foreslås nå åpne for permanent opptak via Y-vei, også for studier i nautikk.

Kapittel 4 Spesielle opptakskrav

Vedrørende § 4-10 Spesielle opptakskrav til diverse fag

Det er foreslått en lemping av de spesielle opptakskravene til paramedicutdanning som tilbys ved Høgskolen i Lillehammer, Høgskolen i Sør-Trøndelag og Universitetet i Tromsø. Institusjonene er enige om det foreslåtte endringsforslaget som også innebærer et alternativ om høyere utdanning som grunnlag for dette studiet.

Departementet viser til at opptaksforskriften normalt tar utgangspunkt i at grunnutdanning ikke bygger på annen høyere utdanning, og forutsetter at de institusjonene som tilbyr denne utdanningen samordner og fastsetter hva som regnes som "relevant høyere utdanning".

Kapittel 7 Rangering av søkere ved opptak

Vedrørende § 7-8 Tilleggs poeng for realfag og fremmedspråk fra videregående opplæring

Det har ikke vært departementets intensjon at søkere skal kunne oppnå mer enn maksimalt 1,5 tilleggs poeng for ulike nivå i samme fag. SO har mottatt henvendelser som kan oppfattes som om enkelte mener seg berettiget til mer enn dette i samme fag. I fall noen har innrettet seg etter en slik tolkning foreslår departementet at denne endringen varsles nå og at den trer i kraft fra og med opptak til studieåret 2013-2014.

Departementet gjør også oppmerksom på at vi har mottatt forslag om endringer knyttet til antall tilleggs poeng for realfag for søkere med opptaksgrunnlag fra International baccalaureate (IB). Når det gjelder tilleggs poeng for matematikkurs fra IB så teller ikke bare nivå, men også omfang. Et fag med et omfang på 150 timer kan ikke sidestilles med et fag med et omfang på (140 + 140) timer. Derimot kan et fag med et omfang på 240 timer sammenliknes med (140 + 140) timer. Det er ikke aktuelt å endre de fastsatte bestemmelsene på dette punkt.

Departementet minner om at bestemmelsene om tilleggs poeng for fremmedspråk, gjelder for søkere som har tatt et fremmedspråk som programfag i tillegg til det obligatoriske fremmedspråket som tas som fellesfag. Fremmedspråk tatt som fellesfag kan ikke utløse tilleggs poeng. Dette vil bli presisert i merknad i nytt rundskriv.

Kapittel 9 Overgangsregler

Vedrørende § 9-1 Generell studiekompetanse etter tidligere ordninger

Overgangsbestemmelsene gjelder for søkere som ikke oppfyller kravene til generell studiekompetanse etter gjeldende bestemmelser, men som har oppnådd generell studiekompetanse etter tidligere bestemmelser.

B Forslag om endring i kommentarer til forskriften

Merknader krever normalt ikke høring. Departementet vil likevel be høringsinstansene vurdere forslag om endringer i merknaden under.

Vedrørende merknad til § 4-7 i rundskriv F-15-10 om spesielle opptakskrav til pedagogiske fag.

For opptak til grunnskolelærerutdanninger og til 5-årig integrert lærerutdanning er det fastsatt spesielle opptakskrav i form av bl.a. karakterkrav norsk. For søkere fra land utenom Norden gjelder at de kan dokumentere norskkunnskaper på ulike måter. I samråd med SO ønsker departementet å ajourføre bestemmelsene om hvilke alternativer som finnes nå. Samtidig er det behov for å presisere hvilke alternative karakterkrav som tilsvarer et karaktergjennomsnitt på 3,0 i norsk fra videregående opplæring.

Departementet ber høringsinstansene om å vurdere følgende endringer i de alternative kravene som gjelder for søkere med opptaksgrunnlag fra land utenom Norden:

1. ~~Bestått eksamen fra læreplan i norsk som andrespråk skriftlig og muntlig, 393 timer fra videregående opplæring~~ med et gjennomsnitt på minimum karakteren 3,0.
2. Eksamen fra trinn 3 i norsk for utenlandske studenter ved universitetene med karakteren D eller tilsvarende.
3. ~~Eksamen fra 1-årig høyskolestudium~~ Fullført og bestått studium i høyere utdanning på minst 60 studiepoeng i norsk språk og samfunnskunnskap for utenlandske studenter med karakteren D C eller tilsvarende.
4. Skriftlig Test i norsk, høyere nivå, («Bergenstesten») med "Godt bestått" på minst en av delprøvene eller minimum 500 poeng, ~~eller "Godt bestått" på minst to av delprøvene.~~

Departementet har etter forslag fra SO lagt til grunn at for å kunne gjennomføre norskspråklige utdanningsprogram tilfredsstillende, må karakteren være D eller bedre. For opptak til lærerutdanning som har karakterkrav, bør derfor norskkravene settes til C i punkt 2 og 3.

Høringssvar sendes Kunnskapsdepartementet på e-post til postmottak@kd.dep.no Fristen for høringssvar er **torsdag 29. september 2011.**

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Inger Johanne Christiansen
seniorrådgiver

Vedlegg

Adressater:

Universiteter og høyskoler,
Samordna opptak,
Utdanningsdirektoratet,
Fylkesmennene,
Fylkeskommunene,
Videregående skoler,
Elev- og studentorganisasjonene

Kopi

Universitets- og høyskolerådet
Nettverk for private høyskoler
Rådet for fylkeskommunale fagskoler
Forum for fagskoler
Lærerorganisasjonene
Forskerforbundet
Justisdepartementet
Statens lånekasse for utdanning
NAV
VOX
NOKUT